

سوال

جمهوری اسلامی ایران
اداره کل آموزش و پرورش شهر تهران
اداره آموزش و پرورش منطقه ۶ تهران

ساعت امتحان: ۱۱ صبح
تاریخ امتحان: ۹۷/۱۰/۱۵
تعداد برگ: ۲

نوبت امتحانی: دیماه ۹۷ پایه: یازدهم
رشته/رشته های: ریاضی فیزیک و علوم تجربی زمان امتحان: ۸۰ دقیقه
نام دبیر/دبیران: صفایی و رزمی سال تحصیلی: ۹۸-۹۷

ش صندلی (ش داوطلب):
نام و نام خانوادگی:
سوالات درس: فارسی (۲)

قلمرو زبانی (۷ نمره)

(الف) معنی واژه های مشخص شده را بنویسید. (۱/۵ نمره)

۱ _ فروماند در لطف و صنع خدای / ۲ امیر به زودی به کوشک آمد / ۳ هر روز خنیده نام تر گشت. ۴ مناسک حج را به پایان برد /

۵ به منبع بی شایبه ایمان وصل بود. / ۶ خدا داند چه افسر ها که رفته

(ب) املا (۱/۵ نمره)

۷ _ با توجه به معنی املای کدام واژه ها نادرست است؟ (۰/۵ نمره)

الف) حلاوت: شیرینی ب) سفیر: بانگ و آواز پ) اذن: اجازه ت) فراق: آسایش

۸ _ واژه های نادرست املایی را در گروه کلمات زیر بیابید و صورت درست هر یک را بنویسید (۱ نمره)

مقرب درگاه / مذلت و خاری / وزر و ویال / نهیب هراس انگیز / طاقت فرسا / شوریده گی و شیدایی / مهمل شتر / محظوظ و پنهان / حلال

ب) شبکه / ذایل شدن /

پ) دستور (۴ نمره)

۹ _ نقش دستوری واژه های مشخص شده را در بیت زیر بنویسید. (۰/۷۵ نمره)

در آن تاریک شب می گشت ینهان فروغ خرگه خوارزم مشاهی

۱۰ - با توجه به بیت " زین همراه سنت عناصر دلم گرفت شیرخدا و رستم دستانم آرزوست " به سوالات داده شده پاسخ دهید.

الف- در بیت یک ترکیب وصفی و یک ترکیب اضافی مشخص کنید. (۰/۵ نمره)

ب- یک نقش تبعی پیدا کرده و نوع آن را بنویسید. (۰/۵ نمره)

۱۱ - در بیت زیر قیدها را مشخص کنید. (۰/۵ نمره)

" ای آفتاب حسن برون آدمی ز ابر کان چهره ی مشعشع تابانم آرزوست "

۱۲- صورت مجھول جمله زیر را بنویسید. (۲۵ نمره)
شاید به زودی او را بشناسد

۱۳- در بیت زیر نهاد و گزاره را مشخص کنید (۵ نمره)

به خوناب شفق در دامن شام   به خون آلوده ایران کهن دید

۱۴) در بیت " از این سد روان در دیده‌ی شاه   زهر موجی هزاران نیش می‌رفت" یک گروه اسمی دارای وابسته پیشین و پسین مشخص کنید (با ذکر نوع وابسته)(۵ نمره)

۱۵) رابطه معنایی گروه‌های اسمی زیر را بنویسید.(۵ نمره)
گل و گیاه ( ) فرمان و دستور ( )

قلمرو ادبی (۵ نمره)

۱۶_ آرایه ذکر شده مقابل هریک از ایات زیر را نشان دهید. (۵ نمره)
الف) ز رخسارش فرو می‌ریخت اشکی   بنای زندگی برآب می‌دید (تشییه)

ب) چون رایت عشق آن جهان گیر   شد چون مه لیلی آسمان گیر (استعاره)

۱۷_ در هریک از ایات زیر دو آرایه ادبی مشخص کنید (۲ نمره)
الف) فرزند عزیز را به صد جهد   بنشاند چو ما در یکی مهد

ب) اگر یک لحظه امشب دیرجنبد   سپیده دم جهان در خون نشیند

۱۸_ در هریک از جملات زیر قسمت‌های مشخص شده ، کدام آرایه ادبی را نشان می‌دهد. (۵ نمره)
الف) جنگ با افکار پوسیده دشوارتر از جنگ رودرروی جبهه هاست

ب) سرنشت عشق بر رگ روح زند   یک قطره فرو چکید نامش دل شد

۳۰

۱۹- ابیات زیر را کامل کنید. (۲ نمره)

الف) پنهان ز دیده ها و همه دیده ها از اوست / ..... (۰/۵ نمره)

ب) / گفت آنکه یافت می نشود آنم آرزوست (۰/۵ نمره)

پ) / عرضه ده مخزن پنهان کوه (۰/۵ نمره)

ت) باز کشید از روش خویش پای / ..... (۰/۵ نمره)

قلمرو فکری (۸ نمره)

معنی و مفهوم ابیات و عبارات زیر را به نثر ساده و روان بنویسید.

۲۰- نامه نبشه آمد و به توقیع مؤکد گشت (۰/۵ نمره)

۲۱- به هیچ حال این عهد قبول نکنم (۰/۵ نمره)

۲۲- وسایط گوناگون در هر مقام برکار کرد. (۰/۵ نمره)

۲۳- مراسم آن سال تنها لاعبی از تشریفات به رو داشت (۰/۵ نمره)

۲۴- میان موج می رقصید در آب به رقص مرگ اخترهای انبیه (۱ نمره)

۲۵- پروردۀ عشق شد سرشتم جز عشق مباد سرنوشتیم (۱ نمره)

به سوالات درگ مطلب زیر پاسخ دهید (۴ نمره)

۲۶- منظور از "دریای خون" در هریک از ایيات زیر چیست؟ (۱ نمره)
 (الف) در آن دریای خون در قرص خورشید   غروب آفتاب خویشن دید

ب) در آن دریای خون در دشت تاریک   به دنبال سرچنگیز می گشت

۲۷- مفهوم هریک از ایيات زیر را بنویسید. (۱ نمره)

الف) ولی چندان که برگ از شاخه می ریخت   دو چندان می شکفت و برگ می کرد.

ب) دانست که دل اسیر دارد   دردی نه دوا پذیر دارد

۲۸- در مصraig "نژند آن دل که او خواهد نژندش" منظور ازاو کیست؟ (۰/۵ نمره)

۲۹- در عبارت زیر مقصود نویسنده از قسمت های مشخص شده چیست؟ (۰/۵ نمره)

مردمی که به خانه های تاریک و بی دریجه عادت کرده اند از پنجره های باز و نورگیر گریزان هستند.

۳۰- در بیت " به ترانه های شیرین به بهانه های زرین / بکشید سوی خانه مه خوب خوش لقا را " منظور مولانا از " مه خوش لقا " کیست؟ (۰/۵ نمره)

۳۱- در بیت " به آتش های ترک و خون تازیک ز رود سند تا جیحون نشیند" منظور از " آتش" چیست؟ (۰/۵ نمره)

موفق باشید